

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	9
1. OBJAŚNIENIA TERMINÓW	11
1.1. Aktywność	11
1.2. Twórczość.....	11
1.3. Twórcza aktywność człowieka.....	12
1.4. Aktywność profesjologiczna	12
1.5. Aktywność profesjonalna	12
1.6. Senior – seniorka	12
2. CZŁOWIEK W TRZECIM WIEKU ŻYCIA – STARZENIE SIĘ I STAROŚĆ	14
2.1. Starzenie się człowieka jako proces wielowymiarowy	14
2.1.1. Biologiczne przejawy starzenia się	14
2.1.2. Medyczne przejawy starzenia się	15
2.1.3. Psychiczne przejawy starzenia się	17
2.1.4. Społeczne przejawy starzenia się	19
2.1.5. Demograficzne przejawy starzenia się	20
2.1.6. Edukacyjne przejawy starzenia się	21
2.2. Starość jako naturalny etap życia ludzkiego	23
2.2.1. Definicje starości	23
2.2.2. Struktura rozwojowa starości	25
2.2.3. Życiowe problemy osób starych	27
2.2.4. Ochrona prawna osób starzejących się i starych.....	31
3. CZŁOWIEK JAKO JEDNOSTKA AKTYWNA	34
3.1. Pojęcie „aktywności”	34
3.2. Rodzaje aktywności i jej przejawy	34
3.3. Stopnie aktywności	35
3.4. Sytuacyjne uwarunkowania aktywności	35
3.5. Typowa aktywność człowieka	36
3.6. Dobowe cykle aktywności	36
3.7. Aktywne formy życia i działania człowieka	37
3.8. Fazy dokonań człowieka	38
4. CZŁOWIEK JAKO JEDNOSTKA TWÓRCZA	39
4.1. Naukowe twierdzenia o twórczości	39
4.2. Twórczy rozwój człowieka	40
4.3. Warunki twórczego rozwoju	41

4.4. Dziedziny twórczego rozwoju	42
4.5. Proces twórczego rozwoju	43
4.6. Wyniki twórczego rozwoju	43
4.7. Etapy powstawania dzieł twórczych	44
4.8. Poziomy twórczego rozwoju	46
4.9. Powodzenia i niepowodzenia w twórczym rozwoju	47
4.10. Metody stymulacji twórczego rozwoju	48
4.11. Metody poznawania i oceny dzieł twórczych	49
4.12. Refleksje ogólne i wnioski praktyczne	50
5. INDYWIDUALNE STYLE ŻYCIA I ZACHOWANIA SENIORÓW	53
5.1. Objasnienia pojęć: „styl”, „styl życia”, „zachowanie”	53
5.2. Indywidualne style życia i zachowania seniorów – senierek (przykłady)	55
5.3. Osobowościowe style zachowania seniorów – senierek (przykłady)	60
5.4. Rodzinne style życia seniorów (przykłady)	63
6. TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ PROFESJOLOGICZNA	64
SENIORÓW POLSKICH	64
6.1. Twórcze sylwetki uczonych polskich (przykłady)	64
6.1.1. Twórcza aktywność profesorów pedagogiki	65
6.1.2. Twórcza aktywność profesorów psychologii	82
6.1.3. Twórcza aktywność profesorów socjologii	104
7. TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ PROFESJONALNA	
SENIORÓW I SENIOREK (Wyniki badań)	108
7.1. Wprowadzenie	108
7.2. Temat badań	109
7.3. Cele badań	109
7.4. Przedmiot badań	109
7.5. Pytania badawcze	110
7.6. Hipotezy badawcze	110
7.7. Organizacja i teren badań	111
7.8. Metoda, techniki i narzędzia badawcze	113
7.9. Przejawy twórczej aktywności seniorów	114
7.10. Przejawy twórczej aktywności mężczyzn	115
7.11. Przejawy twórczej aktywności senierek	116
7.12. Porównanie przejawów twórczej aktywności kobiet i mężczyzn	117
7.13. Uwarunkowania twórczej aktywności seniorów	118
7.14. Uwarunkowania twórczej aktywności mężczyzn	119
7.15. Uwarunkowania twórczej aktywności kobiet	124

7.16. Porównanie uwarunkowań twórczej aktywności kobiet i mężczyzn	127
7.17. Stwierdzenia badawcze przejawów i uwarunkowań twórczej aktywności senierek i seniorów.....	128
7.18. Odpowiedzi na pytania badawcze	130
7.19. Weryfikacja hipotez badawczych	130
7.20. Odkrywcze stwierdzenia badawcze	131
7.21. Nowe problemy badań twórczej aktywności seniorów	133
8. AUTOBIOGRAFIE AUTORÓW PRACY	136
8.1. Kazimierz Marian Czarnecki	136
8.2. Piotr Kowolik	139
8.3. Wiesława Tomaszewska	142
9. LITERATURA ŹRÓDŁOWA	145
9.1. Prace zwarte	145
9.2. Artykuły z czasopism	151
10. ANEKS.....	163